

Гісторыя касцёла і парафіі Святога Антонія Падуанскага ў Віцебску

Лаўрыненка К.В.

Люблінскі каталіцкі ўніверсітэт Яна Паўла II, Люблін (Польшча)

Гісторыя касцёла і парафіі Святога Антонія Падуанскага ў Віцебску з'яўляецца неад'емнай часткай гісторыі Рымска-каталіцкага Касцёла на Беларусі.

Мэта артыкула – разгледзець ролю і месца касцёла і парафіі Святога Антонія Падуанскага ў Віцебску.

Матэрыял і метады. Даследаванне пабудавана на выкарыстанні шырокага кола дакументаў Дзяржаўнага архіва Віцебскай вобласці і крыніц, выдадзеных Рымска-каталіцкім Касцёлам, а таксама навуковых публікацый, што дазволіла рэканструяваць гісторыю касцёла і парафіі Святога Антонія Падуанскага ў Віцебску. Метадалагічную аснову склалі прынцыпы гістарызму і аб'ектыўнасці. У даследаванні выкарыстоўваліся як агульнанавуковыя (гістарычны і лагічны, аналіз і сінтэз), так і спецыяльна-гістарычныя (гісторыка-генетычны, гісторыка-параўнальны) метады.

Вынікі і іх абмеркаванне. Першы касцёл Святога Антонія Падуанскага ў Віцебску быў пабудаваны ў XVII стагоддзі як кляштарны касцёл бернардынцаў. Каменны касцёл у стылі барока з'явіўся ў XVIII стагоддзі. У XIX стагоддзі пасля ліквідацыі кляштара бернардынцаў касцёл стаў парафіяльным. Трагічным быў лёс святыні ў XX стагоддзі. Практычна ўсе святары, якія служылі ў касцёле пасля 1917 года, былі рэпрэсаваныя і расстраляныя. У 1938 г. парафія спыніла сваё існаванне. У пасляваенны час касцёл паступова разбураўся, у выніку ён быў зняты з дзяржаўнага ўліку як помнік архітэктуры, а ў 1958 годзе ўзарваны. У 2001 годзе парафія Святога Антонія Падуанскага ў Віцебску ўзнавілася.

Заклучэнне. Прабашч парафіі касцёла Святога Антонія Падуанскага ў Віцебску з 2003 г. ксёндз Алег Буткевіч будаваў планы па ўзнаўленні велічнага храма ў цэнтры Віцебска. Калі ён стаў у 2013 г. ардынарарыем Віцебскай Рымска-каталіцкай дыяцэзіі, то прадпрыняў канкрэтныя дзеянні па ўзнаўленні касцёла. На сённяшні момант вядуцца прыгатаванні да адраджэння аднаго з найпрыгажэйшых касцёлаў Віцебска.

Ключавыя словы: касцёл Святога Антонія, ксёндз, помнік архітэктуры.

The History of St. Anthony of Padua Church and Parish in Vitebsk

Laurynenka K.V.

John Paul II Catholic University of Lublin (Poland)

The history of St. Anthony of Padua Church and parish in Vitebsk is an essential part of the history of the Roman Catholic Church in Belarus.

The purpose of this article is to examine the history of St. Anthony of Padua Church and parish in Vitebsk.

Material and methods. This research is based on the use of a wide range of documents from the State Archive of Vitebsk Region, the sources published by the Roman Catholic Church and research papers. This allowed reconstructing the history of St. Anthony of Padua Church and parish in Vitebsk. The methodological basis is the principles of historicism and objectivity. Both general scientific (historical and logical, analysis and synthesis) and special historical (historical genetic and historical comparative) methods were used in the research.

Findings and their discussion. The first Church of St. Anthony of Padua in Vitebsk was built in the 17th century as a convent church of the Bernardines. In the 18th century, the stone baroque church was erected. In the 19th century, the monastery of the Bernardines was dissolved and the Church became a parochial one. The fate of the Church in the 20th century was tragic. Almost all priests who served in the Church after 1917 were repressed and executed. In 1938 the parish ceased its existence. After the

war, the Church was destroyed gradually, which is why it was not protected as a work of architecture anymore. In 1958 it was blown up. The parish of St. Anthony of Padua was revived in 2001.

Conclusion. *The parish priest of St. Anthony of Padua church in Vitebsk (since 2003) Fr. Aleh Butkievich was planning the reconstruction of the majestic Church in the center of Vitebsk. In 2013 he became the ordinary Bishop of the Vitebsk Roman Catholic diocese and initiated the concrete undertakings to revive one of the most beautiful churches in Vitebsk.*

Key words: *St. Anthony of Padua Church, priest, work of architecture.*